

کافیست فرایندهایی را بشناسیم که «چگونگی» های متفاوت می آفرینند.

نتیجه گیری

ماحصل پژوهش یادشده این است که بدانیم چگونه نحوه خوانش ما از هستی و معرفت می تواند بر تلقی ما از عدالت سایه بیندازد و تصویر و ترسیم جامعه عادل در نزد ما را تغییر دهد. این امر در خوانش تراث اسلامی و بازآفرینی آن بسیار حائز اهمیت است. توجه به این تفاوت ها را نباید به صرف توصیفات الهیاتی و فلسفی تقلیل داد، بلکه باید روش شناسی هایی که این مفاهیم را از آسمان انتزاع تا سطح راهبردی نظریه ها و کاربردی برنامه ریزی ها تنزیل می دهند، مغتنم شمرد. به نظر می رسد که این امر، همان چیزی است که در نظریه های عدالت اسلامی مورد غفلت قرار گرفته و حلقه مفقوده نظریه عدالت اسلامی محسوب می شود؛ حلقه ای که در فقدان آن، هستی شناسی و معرفت شناسی اسلامی امتداد اجتماعی پیدا نمی کند و به منابع خام و توصیه های اخلاقی محدود می شود.

پی نوشت:

۱. پروکروستس (procrustes) راهزن افسانه ای باستان است که قربانیان خود را روی تختی دراز می کرد؛ اگر قدشان بلندتر از تخت بود، پاهایشان را کوتاه می کرد و اگر قدشان کوتاه تر بود، آن قدر پاهایشان را می کشید که هم اندازه تخت شوند (والزر، ۱۳۹۲، ص ۱۲).

۲. Just behaviour or treatment.

۳. The quality of being fair and reasonable.

۴. the administration of the law or authority in maintaining this

۲۰۹

برداشت اول

شماره ۳ و ۲ • خرداد و تیر ۱۴۰۱